

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina. 46. Dubia circa tres Missas in die Nativitatis Domini et Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum celebrandas. — 47. Decretum, quo Tridentina dioecesis S. Sedi immediate subiicitur. — 48. Indultum celebrandi Missam in altari graeco-unitorum super sic dictum »antimension«. — 49. Poročilo o orlovskem taboru v Mariboru. — 50. Sedemdesetletnica rojstva premilostljivega nadpastirja Lavantinskega. — 51. Zahvala svetega očeta Benedikta XV. za dar v prid afrikanskim sužnjem. — 52. Družba duhovnikov Lavantinske škofije. — 53. Izkaz cerkvenih zbirk za Koroško semenišče. — 54. Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce pri Sv. Marku niže Ptuja. — 55. Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce v Predtrgu pri Radovljici. — 56. Izkaz cerkvenih zbirk v pomoč pogorelcem v župnijah Hajdin in Griže. — 57. Naziv naše države. — 58. V Sibiriji umrli ujetniki. — 59. O duhovniškem društvu sv. Jožefa v Gorici. — 60. Osebna naznanila.

46.

Dubia circa tres Missas

in die Nativitatis Domini et Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum celebrandas.¹

A Sacra Rituum Congregatione sequentium dubiorum solutio expostulata est; nimirum:

1. « An Sacerdos, qui ob debilitatem visus aliamve « iustam causam ex Indulto Sedis Apostolicae celebrat « aliquam ex Missis votivis aut Missam quotidianam « Defunctorum, possit in die Commemorationis Om- « nium Fidelium Defunctorum ter Sacrum facere, eam- « dem Defunctorum Missam quotidianam repetendo? ».

2. « An idem Sacerdos, qui pariter ex Apostolicae « Sedis Indulto Missam Deiparae votivam aut aliam « votivam celebrat, valeat in posterum die Nativitatis « Domini eandem prorsus Missam ter dicere? ».

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus perpensis, rescribendum censuit:

« *Affirmative ad utramque quaestionem facto* « *verbo cum Sanctissimo*; de cetero rite servatis « tum Constitutione Apostolica *Incrumentum altaris* « *Sacrificium*, 10 augusti 1915, tum Rubricis ac De- « cretis dies Nativitatis Domini et Commemorationis « Omnium Fidelium Defunctorum respicientibus ».

Quam resolutionem, Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papa XV per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatam, Sanctitas Sua ratam habuit et probavit, die 26 ianuarii 1920.

✠ A. CARD. VICO, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius*.

47.

Decretum, quo Tridentina dioecesis S. Sedi immediate subiicitur.²

Sedes episcopalis Tridentina, quae, Patriarchatui Aquileiensi subdita, dein Sanctae Sedi immediate subiecta erat, anno 1825 suffraganea reddita est Metropolitanae ecclesiae Salisburgensi. Mutatis vero in praesenti conditionibus et adiunctis, quorum causa Tridentina Sedes obnoxia facta fuerat metropolitanae iurisdictioni Salisburgensi, visum est expedire, ut praecedens memoratae dioecesis status redintegretur: idque Ssmus Dominus Noster Benedictus Pp. XV, rebus omnibus rite perpensis, fieri iussit.

Quapropter, in executionem Apostolici mandati, Sacra haec Congregatio, auditis Archiepiscopo Salisburgensi et Episcopo Tridentino, suppleto, quatenus

opus sit, quorum intersit vel sua interesse praesumant consensu, hoc Consistoriali decreto dioecesim Tridentinam a provincia ecclesiastica Salisburgensi separat ac sciungit, eamque denuo immediate Sanctae Sedi subiectam declarat et constituit ad tramitem iuris, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 24 februarii 1920.

✠ C. CARD. DE LAI, Ep. Sabinen., *Secretarius*.
L. ✠ S.

✠ V. Sardi, Archiep. Caesarien., *Adessor*.

¹ Acta Apostolicae Sedis. An. XII. vol. XII. Romae, 1. Aprilis 1920. Num. 4. pag. 122. — ² Idem, pag. 114.

Indultum celebrandi Missam in altari graeco-unitorum super sic dictum „antimension“.

Glasom poročila premilostljivega gospoda nadškofa v Zagrebu z dne 9. julija 1920 št. 106/Pr. je sveta Stolica z reskriptom od dne 26. maja 1920 za dobo pet let vsem škofijam Jugoslavije dovolila, da smejo duhovniki latinskega obreda v krajih, kjer ni cerkve njihovega obreda, služiti sveto mašo v grško-katoliški cerkvi na tako zvanem »antimensionu«. Tozadevna prošnja in rešitev se v prepisu tako-le glasi:

Beatissime Pater!

Antonius Bauer Archiepiscopus zagrabiensis nomine tum suo tum Episcoporum qui in Conferentiis nuper congregati sunt, humiliter exponit, quod in nonnullis locis et ecclesiis filialibus paroeciarum commixti vivunt catholici ritus occidentalis et ritus orientalis (graeco-uniti) et ibi nulla adest ecclesia ritus latini. Quapropter saepius evenit, ut sacerdos ritus latini ad curam animarum exercendam inter suos subditos fideles non possit aliter celebrare Mis-

sam proprio ritu et sacram communionem distribuere nisi in altari graeco-unitorum super sic dictum »antimension« (altare portatile). Hinc idem archiepiscopus etiam communia vota Episcoporum depromens a Sanctitate Vestra suppliciter implorat, ut liceat sacerdotibus ritus latini uti pro sacris »antimension« catholicorum ritus orientalis, ubi nulla ecclesia propria ritus adest.

Et Deus &

Zagrabien. et aliarum Dioecesium Iugoslaviae.

Sanctissimus Dominus Noster Benedictus Papa XV. his precibus ab infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatis clementer deferens, petitum Indultum ad proximum quinquennium benigne concessit; servatis de cetero servandis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 26. Maii 1920.

L. S. A. Card. Vico Ep. Portuen, Praef., m. pr.

Poročilo o orlovskem taboru v Mariboru.

Prvi slovanski orlovski tabor v Mariboru so počastili odlični gostje iz cele Jugoslavije, kakor tudi iz Čehoslovaške, Poljske, Francije, Belgije, Amerike. Poleg odposlanca Njegovega kraljevega Visočanstva regenta Aleksandra ter zastopnikov vlade v Belgradu in v Sloveniji, so se udeležili orlovskega tabora naslednji cerkveni dostojanstveniki: prevzvišeni gospod nadškof dr. Anton Bauer iz Zagreba, prečastiti gospodje škofje dr. Anton Bonaventura Jeglič iz Ljubljane, dr. Jožef Marušić iz Senja, Dionizij Njaradi iz Križevaca, dr. Jožef Sarić iz Sarajeva in dr. Dominik Premuš iz Zagreba. Vsi so bili gostje prevzvišenega gospoda knezoškofa Lavančinskega.

Cerkveni knezi so služili za udeležnike tabora svete maše. Križevački škof Dionizij Njaradi so večidel služili sveto mašo v staroslovenskem jeziku v cerkvi Matere milosti. Ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič so peli v soboto 31. julija 1920 v stolnici za člane Jugoslovanske katoliške dijaške lige slovesno pontifikalno sveto mašo, med katero je bilo skupno sveto obhajilo. Sarajevski škof dr. Jožef Šarić so maševali tuintam v kapeli šolskih sester za udeleženke tabora. Vrhutega so se prečastiti gospodje škofje udeležili zborovanj telovadnega društva Orel in drugih katoliških društev Jugoslavije ter razveselili navzočne z navduševalnimi nagovori. Prisostvovali so komerzom, slavnostni sveti maši na glavnem trgu in javni telovadbi na Teznu.

Naš za vse dobro, zlasti za blagor svete katoliške Cerkve in za blagostanje krščanskega ljudstva vneti premilostljivi gospod knezoškof so poleg drugih ne malih žrtev obiskali v četrtek 29. julija 1920 zborovanje bogoslovcev, akademikov in srednješolcev kakor tudi zvečer komerz Jugoslovanske katoliške dijaške lige ter so povsod izrazili svoje veselje, da vidijo zbrane toliko nadebudne mladine, ki se v resnem delu na podlagi katoliških načel pripravlja za svoj prihodnji poklic.

V petek dne 30. julija so premilostljivi nadpastir služili ob 1/2 8. uri v stolnici za umrle člane Jugoslovanske katoliške dijaške lige sveto mašo zadušnico, pred katero so razložili pomen svečanosti z naslednjim nagovorom:

Nadpastirski opomin

govorjen v Mariborski katedrali dne 30. avgusta 1920 pred mašo Requiem v duhovno korist rajnim dijakom.

V Gospodu življenja in smrti ljubljeni verniki!

Sveta in dobra je misel, moliti za umrle, da bi bili grehov rešeni (II. Mak. 12, 46), uči Sveti Duh že v stari zavezi.

In nauk katoliške vere je, da se morajo duše takih ljudi, ki umrjejo sicer v milosti božji, pa se svojih grehov v življenju še niso zadosti spokorile, očiščevati na drugem svetu, in da molitev, post,

miloščina in druga dobra dela pomagajo dušam v vicah.

Zato smo se, ljubi moji, danes ob petku, ki je posvečen trpljenju Kristusovemu za vzveličanje vseh ljudi, zbrali v tej staročastiti hiši božji, da molimo za pokojne dijake z vročo željo in prošnjo, da se jih naj vsemogočni in vsedobri Bog usmili, ako jim je še usmiljenja potreba.

Jaz bom služil za mrtve sveto mašo Requiem ter jih bom po tej najsvetejši daritvi pozdravil tja v večnost. Pozdravljeni bodo pa po meni Vas pozdravili, kličeč: Bodite pozdravljeni in molite za nas!

Kako vzveličavno bo za nas, ako danes s svojimi ponižnimi in pobožnimi molitvami rešimo rajne sobrate iz čistilišča, tega kraja muk in tug. Ko bomo prišli na oni svet, nam bodo ti odrešenci naproti hiteli in bodo blaženo klicali: Vam se moramo zahvaliti, da smo bili na god svetih mučencev Abdona in Senena dne 30. avgusta srečnega leta 1920 po vaših gorečih prošnjah rešeni iz vic in vzeti v nebo. To srečanje nam bo bogato plačilo za danes vestno opravljene zadušnice, nam bo prijetno hladilo za prinesene žrtve.

Molimo sploh radi za rajne, da bodo drugi prosili za nas Boga, ko se bomo nahajali v trpeči Cerkvi! Vzdihamo radi, kakor bom jaz pri darovanju molil: Gospod Jezus Kristus, reši duše vseh vernih rajnih kazni vic! Zastavonoša sv. Mihael naj jih postavi v sveto luč, ki si jo obljubil Abrahamu in njegovemu zarodu!

Gospod, sprejmi našo daritev in naše molitve za duše tistih, katerih se danes spominjamo! Podeli o Gospod, da bodo iz smrti prešli v življenje! Amen.

Predpoldne istega dne so iz okna knezoškofjske palače pristrčno pozdravili došle goste iz Čehoslovaške in vse člane in članice telovadnega društva Orel. Pričujoči so bili potem pri shodu slovenskih katehetov, kjer so prelepo orisali Vzveličarja kot prvega učitelja vseh katehetov in kot njih večnolepi vzor in vzgled. Zvečer so se udeležili komerza v čast vsem došlim gostom orlovskega tabora, kjer so tudi izrekli izpodbudne besede gostom v pozdrav.

Pri podoknici, prirejani zvečer dne 31. julija pred škofijsko palačo v čast došlim cerkvenim knezom, so se za izkazano vdanost v imenu jugoslovanskega episkopata zahvalili naš presvetli vladika ter izrekli te le vzvišene besede:

Nadpastirski odzdrav

govorjen po podoknici, ki so ž njo katoliški taborjani na večer 31. julija 1920 razveselili v knezoškofjski palači bivajoče cerkvene dostojanstvenike.

Vrli taborjani!

Prav tako srčno, kakor vi nas pozdravljate, odzdravljamo mi vam. Kaj živa so čustva, ki polnijo

moje srce in prevevajo srca vseh pri meni bivajočih cerkvenih vladik.

Pred vsem povdarjam čustvo izredne radosti nad to veličajno manifestacijo, ki je zunanje znamenje notranje navdušenosti za vse resnično in dobro, lepo in vitežko, za vse vzvišeno, sveto in nebeško. Ta slovesna izjava je tolažljiva za Cerkev in za domovino. Ti zgodovinski dnevi, katerih sadove bomo uživali dolgo, nam ne izginejo iz spomina.

Vdrugo naglašam čustvo iskrene zahvale za nocojšnjo podoknico, prirejeno tukaj zbranemu episkopatu, ki je v tesni zvezi in ljubezni z rimskim papežem. Pa jaz bi rad danes, na god sv. Ignacija Lojolana, ki je svoj red po posebni četrti obljubi tem ožje priklopil apostolskemu sedežu, vse žareče baklje in lučice zbral in zedinil v zlat venec ter ga položil pred prestol svetega očeta Benedikta XV.

Ostanite tako nepremični v dobrem, da vas nobena moč ne bo mogla kreniti s pota katoliške vernosti in krščanske čednosti, kakor ne more nobena zemeljska sila ugasniti kake zvezde na obnebju! Povračilo za to bo venec življenja.

Sklepno razodenem našo žarno željo, da naj bedi božje oko nad vsemi udeleženci katoliškega taborovanja v Mariboru. Roka božja naj bogato blagoslovi naporno delovanje vseh katoliških organizacij v teh spominskih dneh. Vse, kar je dobrega na zemlji in v nebesih, želimo v zvrhani meri blagim taborjanom.

Milost božja bodi ž njimi kakor zrak, ki jim je potreben za vsakdanje življenje. Bog živi vas, Bog čuvaj vas! Jaz sem govoril, Gospod pa me sliši in usliši na večer, ko kličem k njemu!

Najlepši dan tabora pa je bila nedelja dne 1. avgusta, ko so zbrana telovadna in druga katoliška društva v slovesnem obhodu tako veličastno manifestirala za katoliško idejo in vzajemnost. Takrat so imeli naš prevzvišeni gospod knezoškof po sveti maši na glavnem trgu na tisoče in desetstisoče zbranega krščanskega ljudstva svoj v dnevih tabora najlepši, z edino Njim lastno navdušenostjo in govorniško izrazitostjo prednašani, v vedni spomin in opomin tukaj zabeleženi nagovor:

Cerkveni pozdrav

ob slovesnosti orlovskega tabora govorjen od kneza in škofa Lavantinskega po sveti maši pri kipu Brezmadežne na glavnem trgu v Mariboru nedeljo 1. avgusta Gospodovega leta 1920.

Glej, Jaz sem z vami vse dni do konca sveta! (Mat. 28, 20).

V Gospodu ljubljani verniki!

Vse iskrene pozdrave in vse vroče želje, ki jih v slovesnem tem trenutku kot nadpastir staročastite škofje Lavantinske sporočim vsem, domačim in tu-

jim, udeležencem katoliškega tabora, združim v dvo-
besedni pozdrav, ki sem ga pri ravnokar služeni
sveti maši večkrat ponovil, zlasti ko sem se od al-
tarja sem obračal k zbranim množicam, rekoč: Gos-
pod z vami! V ta najboljši namen sem opravil
pri skoraj tristoletnem kipu Matere božje tudi naj-
svetejšo daritev. Na moj večkratni pozdrav Gospod
z vami, so vselej asistentje v imenu ljudstva odzdra-
vili In s tvojim duhom, kar pomenja toliko, ko-
likor tisti Gospod bodi tudi s tvojim duhom, da boš
z večjo pobožnostjo in gorečnostjo molil za vse.

Krščansko-katoliški taborjani!

1. Gospod, ki je ustanovil apostolski primat,
bodi s svetim očetom Benediktom XV., ki so le-
tos na binškoštni praznik izdali prekrasno okrožnico
Pacem Dei munus pulcherrimum o krščanskem miru.
Obenem želijo skupni naš oče, da bi kongres dose-
gel najbolj tolažljive sadove za sveto vero, ter po-
delijo v tem zmislu vsem osnovateljem in vsem de-
ležnikom izredne svečanosti apostolski blagoslov.
Ohrani, Gospod, klicarja miru in apostola ljubezni,
pa ga poživljaj in osrečuj ter ga ne daj v roke so-
vražnikov!

2. Gospod, ki je v veliko tolažbo obljubil apo-
stolom, da bo z njimi vse dni do konca sveta —
ecce, Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad
consummationem saeculi — da bo torej v njih vedno
živel in po njih delal, ta Gospod bodi zmeraj z
vsemi tukaj pričujočimi vladikami kot pravimi na-
sledniki svetih apostolov, ki so s svojim visokim
obiskom počastili in poveljali velevažno zborovanje.
Bog jih živi in čuvaj, da ugledajo na širnem polju
svojega trudov in naporov polnega delovanja naj-
krasnejše žetve!

In taisti Gospod ostani z vsemi tukaj zbra-
nimi prelati, kanoniki, s svetnimi in redovnimi du-
hovniki, z vsem klerom kot s svojo posebno last-
nino. Gospodov sveti Duh jih vodi in vladaj, da
bodo prenovili in preobličili duhovljane, ki so jim
v skrb izročeni.

3. Gospod, ki je po svojem prvem apostolu
zapovedal: Boga se bojte, kralja častite, nje-
gove oblastnike čislajte (I. Petr. 2, 13. 17),
ta Gospod gospodujočih bodi s prečislanim odpo-
slancem Njegovega kraljevega Visočanstva prejas-
nega gospoda princa regenta Aleksandra, potem z
odličnimi zastopniki državne in deželne vlade ter z
načelniki raznih oblastij. Kristusovi verski in нравni
nauki naj bodo glavni temelji javnim zakonom, ki
jih piši Prst božji, da so polni moči in dobrote.
Težavno in odgovorno delovanje blagih uradnikov
pa naj Vsemogočni bogato blagoslovi v dobro srečo,
časno in večno, zvestih državljanov. Gospod, usliši
me na dan, ko kličem k tebi!

Gospod, ki je pravir blagodejne kulture, ker
je večna resnica in dobrota in lepota, Gospod, ki
se je s pismoučenim Nikodemom prijazno pogovar-
jal in mu odkrival večnoveljavne resnice, Gospod
vednosti (I. Kralj. 2, 3) bodi z vsemi navzočnimi
razumniki, ki pospešujejo s svojo učenostjo versko
in moralno vzgojo ukaželjnega ljudstva. Za Kristu-
som, ki je pot, resnica in življenje, naj nemoteno
hodijo, za njim naj skrbno sledijo. Edino le on ima
besede večnega življenja. Kristus včeraj, da-
nes, jutri in vekomaj! Kristus vse in v vsem.

4. Dosedanji moj nadpastirski pozdrav veljaj
vsem vrstam neštevilnih zborovalcev! Z odraslimi
taborujejo mnogoteri večji otroci.

In s temi ljubimi otroki bodi Gospod, ki je
večnega spomina vredne besede rekel apostolom:
Pustite male k meni priti in ne branite jim; zakaj
za take je nebeško kraljestvo! S tem ukazom je
Jezus ustanovil ljudske šole. Živo želim, da vas,
pridni otroci, vaš božji Prijatelj tako blagoslovi, da
bi vse dobro, kar spi v vaših srcih, vzkliko, se raz-
cvelo in žlahtne sadove rodilo, in da bi postali to-
lažba staršem, veselje domovini, čast Cerкви, posest-
niki raja.

In z vami bodi Gospod, ki je nedolžne otroke
z mogočno trdnjavo zavaroval pred prevarljivim in
zapeljivim svetom, ko je zaklical tja med svet strašne
besede: Kdor enega teh malih, ki v mene verujejo,
pohujša, temu bi bolje bilo, da se mu mlinski kamen
na vrat obesi, pa se potopi v globočino morja! Bog
daj, da ne oskruni zlobna roka tempelja Svetega
Duha, kar ste vi, ljubljenci Jezusovi, da sovražnik
ne zaseje v vrt vašega nežnega srca ljuljke greha,
da nikdo ne poškoduje božje podobe v vas! To je
moja živa želja, je moja goreča prošnja in molitev.
Vi pa se tesno oklenite svojega večnega učenika,
variha in rešitelja, kakor so Jeruzalemski otroci hiteli
Jezusu pri njegovem slovesnem vhodu v mesto
naproti ter so ga krepko pozdravljali: Hosana
Sinu Davidovemu! Otroci, vi ste duhovni cvet
sedanjosti, postanite duhovni sad prihodnosti!

5. Gospod z vami, katoliški mladeniči! Nekdaj
je bil Gospod z egiptovskim Jožefom in je zavoljo
njega blagoslovil Putifarja in njegovo hišo. Obvaroval
pa je zalega Jožefa hudega prestopka. Gospod bodi
z vami in blagoslovi kraj, kjer bivate v strahu božjem.
Blagor očetom in materam tako krepstnih sinov!
— Gospod, ki je bil z Danielom in njegovimi
tovariši, kateri so trezno in zmerno živeli na kraljev-
skem dvoru v Babilonu, bodi z vami, da ne zabre-
dete v pogubno nezmernost. — Gospod je bil s
tremi mladeniči v razbeljeni peči, da se jim niti las
ni skrivil in da so peli veličastno zahvalnico. On
bodi z vami, da zatrete v sebi silni ogenj strasti,
ki toliko mladih moči ugonobi. — Gospod, ki je
mladega Tobija po nadangelju Rafaelu spremljal na

dolgi pa nevarni poti in ga srečno pripeljal nazaj k skrbečim staršem, ta spremljaj s svojo vsemogočno očetovsko roko tudi vas na vseh potih tega življenja, v katerem vas vedno zalezujejo velike in male ribe, vas zasledujejo sovražniki večnega vzveličanja.

Adolescens, dico tibi, surge! Mladenič, rečem ti, vstani! Tako je zaklical Gospod mrtvemu mladeniču pri Najmu in ga je obudil v nepopisno veselje njegove matere vdove k življenju. Ta Gospodov klic naj prebudi mladeniča, ki bi bil z grehom izgubil življenje milosti v svoji duši, k novemu nadnaravnemu življenju! Čudovito! Gospod je pustil mladeniča na svojem Srcu počivati. In to je bil deviški apostol Janez, čigar atribut ali znamek kot evangelista je orel, ker se je kakor orel povzdignil z zemeljskih nižav v nebesne višave, ko je začel svoj duhoviti evangelj: V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda. In ta učlovečena Beseda, Bogčlovek Jezus Kristus, bodi z vami, da počivate nekdanj v njegovem naročju!

Toda vrli Orli, za dosego večne zmage z večno srečnim počitkom se morate zdaj neprestano uriti z ozirom na telo in dušo, ki sta po notranje drug z drugim zedinjena, da dasta skupaj enotno, osebno bitje. Duša oživlja telo, je njegova bistvena oblika. Človek, sestavljen iz duše in telesa, mora za dušo in telo skrbeti tako, da ostane neoskrunjena podoba božja. On mora telesne in duševne moči v lepem soglasju razvijati in izpopolnjevati ter z njimi vzajemno delovati. Krščanstvo visoko ceni tudi človeško telo, ker je prebivališče in orodje neumrljive duše, je tempelj Svetega Duha.¹ Ali ne veste, vpraša sloviti apostol narodov Korinčane, da so vaši udje tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga in da niste svoji? (I. Kor. 6, 19). Zategavoljo ni nekrščansko, če se v mladeniških društvih skrbi za odgojo, za vežbo in okrepčavo telesa. Veliki vojščak Kristusov, sv. Pavel, je rad govoril o sportu telesne borbe, telesne vaje in igre ter je odtod jemal prigodne opomine za dušo, ki se mora kot najvažnejši in najimunitnejši del pred vsem z vso skrbjo izobraževati, blažiti in izpopolnjevati.

Klasiško mesto o tej lepi prisposodbi Pavlovi se nahaja v prvem listu do Korinčanov. Ne veste li, da tisti, ki v tečišču teko, vsi sicer teko, pa le eden stavo dobi? Tako tecite, da jo dosežete! (I. Kor. 9, 24). Korinčani so Pavla, tega atleta Kristusovega, dobro umeli, ker so poznali olimpijske javne igre, ki so se vršile vsako četrto leto, pa so vsako drugo leto gledali na Istmu istmiške tekme. Jasna jim je bila primera krščan-

skega življenja s tekanjem, z borjenjem na tekališču. V stadionu so mnogi tekali, pa le eden, in sicer tisti, ki je vse pretekel in vse premagal, je prejel plačilo. Tudi kristjani morajo vsi tako tekati po potu božjih zapovedi, kakor ta edini zmagovalec, morajo vsi imeti glavni cilj neodjenljivo pred očmi. Previdni božji borilec se je sam postavil za vzgled, rekoč: Jaz tako tečem, ne kakor nepremišljeno, se tako bojujem, ne kakor da bi mahal po zraku (I. Kor. 9, 26).

Pravi cilj in krepka volja, ga doseči, je poglavitna reč. Tvoj zadnji cilj in konec, krščanski mladenič, je večno vzveličanje. Tja se moraš neprestano ozirati. Pri telovadbi, glasbi, petju in pri drugem telesnem in duševnem delovanju ne smeš izgubiti iz pogleda vrhovnega namena. Tvoj sklep mora biti, jaz hočem v društvu vzgledno živeti, da si zagotovim večno darilo, nepresežno plačilo.

Grški borilci za stavo so se dolgo časa vadili in pripravljali za boj v očitnih tekmah. Živeli so sila zmerno, vina niso pili, zdrževali so se vsega slastnega razveseljevanja. Na to misli sv. Pavel, ko piše Korinčanom: Vsak pa, ki se na premaganje skuša, se zdrži vsega tega, in oni sicer, da prejmejo strohljivi venec, mi pa nestrohljivi. (I. Kor. 9, 25). Tekmovalci so se toliko zatajevali zavoljo ničemurnega dobička, zaradi posvetne slave; bi se li naj kristjani ne trudili mnogobolj za čisto in brezgrajno življenje, da prejmejo nevenljivi venec, venec nebeške glorioze?

Katoliški Orli! Iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do neumrjoče po dragoceni krvi Kristusovi odrešene duše se hlabro bojajte zoper najnevarnejše sovražnike, da jih premagate, zoper hudo poželjenje, zoper hudobni svet in zoper hudega duha! Stavo morate dobiti, veljaj, kar hoče. Vzor Vam je izvrstni bojevnik iz Tarza. Izvoljeni apostol je bil zavoljo vere jetnik v Rimu. Pričakoval je že smrtno obsodbo. In tedaj je pisal svojemu zvestemu prijatelju soborilcu Timoteju: Jaz bom kmalu žrtvovan in čas moje razveze je nastal. Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je pa prihranjena krona pravice, ki mi jo bo dal Gospod pravični sodnik tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi njim, ki ljubijo njegov prihod. (II. Tim. 4, 6—8). Katoliški mladenič! Kader je borba končana, kako nad vse srečen je zmagoalec. Ničesar mu ni žal, kakoli je prestal. Nobenega napora in truda, nobene težkoče in nadloge, nobenega mrtvenja in zatajevanja mu ni mar. Kako vzradoščen hiti po določeno stavo! Sleherni Orel naj bi mogel na koncu svojega pozemeljskega življenja vzklikniti: Jaz sem dober boj bojeval, sem tek dokončal, sem vero ohranil, zdaj mi svetli naproti neusehljivi venec pravice.

¹ O častitljivosti in vrednosti človeka po duši in telesu govori obširneje moj pastirski list z dne 13. januarja 1918.

Da zmagate, ljubi mladeniči, bodi Jezus vaš ideal, vaš najvišji cilj, vaše koprnenje! Dvignite in vzpnite se k vzveličavnemu življenju! Na Gospodovo povelje se vzdigne orel, beremo v Jobovi knjigi, in napravi na visokem svoje gnezdo. (Job. 39, 27). Obnavljajte v Jezusu svojo moč, kakor orli, ki so podoba pomlajenja, ker dobivajo vsako leto novo perje, pa teko in se ne utrudijo, hodijo in ne opešajo. (Iz. 40, 31). Vaša hrana bodi gostokrat kruh angeljski, vaše zbirališče telo evharističnega kralja. *Ubi cumque fuerit corpus, congregabuntur et aquilae.* V tem svetem pomenu tolmačim evangeljske besede: Kjerkoli bo Telo, tam se bodo zbirali tudi Orli. (Mat. 24, 28).

6. Enako željo in prošnjo imam tudi za vas, krščanske mladenke! Devica je bila, ki jo je nadangelj Gabriel pozdravil: *Dominus tecum!* Gospod s teboj! Bila je Devica, kakršne ni bilo pred njo in je ne bo za njo. Njena nevinost, ponižnost in pokornost so jo storile Bogu tako prijetno. Če vas danes pozdravljam Gospod z vami, najživeje želim, da tudi ve po nedolžnosti, skromnosti in poslušnosti dopadate Jezusu in Mariji. Kdor ljubi čistost, ima kralja za prijatelja (Preg. 22, 11), pohlevnemu pa daje Bog svojo milost in pokorščina mu je ljubša od žrtev. Krščanska dekleta, bodite modre device, ki imajo olje v svetilkah in spremljajo nebeškega ženina. Prst božji zapiši vaša imena v knjigo življenja! Za to sem prosil pri sveti maši, služeni pod spominsko soho Brezmadežne, to vam iz srca želim, zategadelj kličem: Gospod z vami!

Ve katoliške Orlice, pa pomnite nepozabno Pavlov izrek: »Urite sebe v pobožnosti! Zakaj telesno urjenje malo pomaga, pobožnost pa je za vse koristna ter ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja. Ta nauk je resničen in vsega sprejetja vreden.« (I. Tim. 4, 7—9). Pobožnost je notranje življenje, je notranje zedinjenje z Bogom, je mišljenje in ravnanje po krščanski veri, zaupnosti in ljubezni. To notranje življenje je duhovno borjenje in poganjanje za posestvo troedinega Boga, ki ga vam duhovni nasprotniki iščejo odvzeti. In za to duhovno vojsko vam mora biti prav mar; ona je za vse dobra. Telesne vaje borilcev za stavo prinašajo le telesno gibčnost, junaško slavo, dobljeno darilo za zmago. Duhovne vaje pobožnosti pa donajajo največji dobiček za sedanje in prihodnje življenje. Duhovna borilka zvesto izpolnjuje svoje dolžnosti, prijema v tem življenju, česar potrebuje, po smrti pa bo prejela od večnega Sodnika ji prisojeno plačilo. Poganjajte se, blage Orlice, za večno stavo!

7. Najlepši ta liturgični pozdrav imam za vas, krščanski možje, ki ste stebri družin! Vi morate mnogo delati. In delo je prazno brez blagoslova iz nebes. Zato bodi z vami tisti Gospod, ki je galilejskim ribičem blagoslovil delo tako, da so najeli

rib, ki so polnile mrežo in ladjo, da se je potapljala. Težke skrbi vas tarejo. Gospod z vami, ki je bil z apostoli, ko so se borili z vetrovi in valovi in so bili že blizu potopa. Gospod je pomiril burjo in morje. Ta, kateremu so pokorni viharji, vam olajšaj skrbi, umiri vaša srca in vaše hiše!

Tudi z otroki imate bridkosti. Gospod je v znožju gore Tabor ozdravil močnovrnemu očetu grozno od satana trpinčenega sina, je Jairu obudil mrtvo hčerkico k življenju, je izgubljenega sina pripeljal v naročje ljubeznivega očeta. Ta Gospod in Vzveličar bodi z vami ter vam daj obilo veselja doživeti na vaših otrocih! To je moja današnja prisrčna želja, prošnja in molitev. — Katoliški možje in očetje! Držite se neodtegljivo Kristusove resnice in morale! To je granit od Sinaja, je granit od gore Golgote, je granit od skale Petrove. Možje so hruli za Jezusom, enkrat so jih našteali 4000 in drugokrat 5000, ter so po cele dni poslušali njegove vzveličavne nauke. Le ti nauki so edino pravi nauki o pravičnosti in ljubezni, o redu in miru in svobodi. Oklenite se neločljivo Kristusa! On je edini vaš spas, up in blagor.

8. Gospod z vami, krščanske žene in matere! Veliko zla in gorja je na svetu. Dobršen del človeškega trpljenja morate ve prenašati. Pa to je izredna čast in slava žen, da niso Gospoda Jezusa Kristusa žalile, mnogoveč so ga s svojim premoženjem podpirale, so mu stregle do groba. In Gospod jih je ljubil, jim je otročiče blagoslovljal, je sključeno ženo ozdravil, je kananejsko mater uslišal, je osrečil vdovo pri Najmu, je tolažil Jeruzalemke, je izročil Marijo Janezu.

Ta vseusmiljeni Gospod podpiraj, tolaži in reši tudi vas, mile matere in ljube žene! Marsikatero materino srce je neredkokrat podobno jezeru, polnemu globoke žalosti. V stiski se išče pomoč, v trpljenju olajšava, v žalosti tolažba. Vse to najdete v Kristusu, ki naj vlada in gospoduje v vaših družinah! Žena, ki se boji Gospoda, ona bo hvaljena. (Preg. 31, 30).

9. Zdaj pa še više povzdignem svoj glas ter kličem vsem tukaj zbranim množicam: Gospod z vami!

Mozes, mož božji, je pred svojo smrtjo v svoji poslednji presunljivi pesmi molil: »Del Gospodov je Izraelsko ljudstvo. Našel ga je v pusti deželi, v kraju strahote in velike puščave; vodil ga je in učil in varoval ko punčico svojega očesa. Kakor orel vabi k letanju svoje mlade in nad njimi plava, tako razprostira on svoje peruti in ga vzame ter nosi na svojih ramah.« (Deut. 32, 9—11). To želim najgorkeje tudi jaz blagemu ljudstvu, ko kličem: Gospod z vami! On vas vodi varno, vas varuj nesreč, vam dajaj vsakdanjega kruha, vas brani zopernikov, pa vas pripelji v obljubljeni deželo! Bo-

dite ljudstvo Kristusovo! Nova zora rudi našemu rodu! Kakor je Gospod klical z gore Sinaj otrokom Izraelovim: Sami ste videli, kako sem vas nosil na orlovih perutih in sem vas za svoje sprejel (Eks. 19, 4), tako se to naj uresničuje nad vami, da vas Gospod vodi in varje, kakor straži orel in čuva svoje mladiče.

Kristjani predragi in preljubi!

Mi se moramo orientirati ali ozirati po večnih zvezdah, zlasti po najsvetlejši zvezdi, ki je naš Gospod Jezus Kristus. On je najsvetejši, najmodrejši, največji, on je Sin živega Boga, je solnce sveta. V okrožju tega Solнца solnc postanemo vneti za vse resnično in dobro, lepo in plemenito, sveto in nebeško. V Kristusa moramo verovati. Pa vera še ni popolnost. Popolnost je ljubezen. Kristusa moramo ljubiti. Peter je trikrat iz srca odgovoril: Gospod, ti veš, da te ljubim.

In ta vse ljubezni vredni Gospod je poslal na svet ogenj in kaj hoče, kakor da se vname. In vnel se je na veličastni binkoštni praznik, ko se je Sveti Duh prikazal na zemlji v podobi ognjenih jezikov. Od njega prihaja vsaka velika idea, vsaka velika moč, prihaja vsa svetost in popolnost, izvira vsa dobrodejna prenovitev in preroditev. Ta nebeški ogenj naj užge vse štiri ogale moje vladikovine.

Pošlji Gospod svojega Duha in vse bo prerajeno! In prenovil boš obličje zemlje. (Ps. 103, 30). Sveti Duh naj biva v vseh srcih, v vseh družinah in srenjah, naj vlada deželo in državo! On naj prešine vse taborjane in delali bodo kakor apostoli po veliki in lepi naši kraljevini. Sveti Duh naj razpenja prapore vseh katoliških organizacij, in delale bodo čudeže. Svetega Duha zastava vihra zmagovito že blizu dvatisoč let in bo zmagonosno plapolala do konca dni in še dalje naprej.

Gospod je moja luč in moja moč, tako končam svoj pozdrav s kraljem psalmistom, koga bi se bal? Gospod je varih mojega življenja, pred kom bi se tresel? (Ps. 26, 1). Ako bi hodil sredi smrtne sence, se ne bom bal zlega, ker si ti z menoj. (Ps. 22, 4). V tebe, Gospod, zaupam, ne bom osramočen vekomaj. (Ps. 30, 2). Amen.

V izraz spoštovanja, ljubezni in zvestobe do poglavarja katoliške Cerkve je bila poslana ob sklepu tabora svetemu očetu papežu Benediktu XV. vdanostna brzobjavka in potem še potom apostolske nunciature v Belgradu naslednje poročilo:

Beatissime Pater!

Divino favore diebus 29. 30. 31. mensis Iulii necnon 1. 2. Augusti 1920 in urbe residentiae episcopalis, Maribori, peregrimus grandem coetum sodalitorum gymniorum, de quo Sanctitati Tuae pro-

posui prospectum agendorum cum devotissimis literis de die 12. Maii 1920. Feliciter neque sine magno fructu pro re catholica atque pro populo christiano celebratis comitiis humillime substerno Beatitudini Tuae congruam relationem de omnibus, quae durante ista festivitate gesta sunt.

Congressum sua praesentia honoraverunt una cum mea tenuitate septem Iugoslaviae Praesules. Ut delegatus serenissimi regentis Alexandri intererat coetui praefectus legionis Bogičević, item deputatus rei publicae Čehoslaviensis professor Dr. Šramek. Adebant ministri Dr. Jankovič et Dr. Korošec e Beograd, delegatus gubernii territorialis Sloveniae commissarius pro negotiis internis Remec atque commissarius pro cultu et institutione Dr. Verstovšek.

Ad congressum convenerunt plus quam tria millia iuvenum, congregatorum in sodalio gymnico Orel e Slovenia, circa quadringenti quinquaginta deputati sodaliti gymnici Orel et consociationum catholicarum e Čehoslavia, dein repraesentantes sodalitorum gymniorum ac quarundam societatum catholicarum e Polonia, Gallia, Belgica, America. Praeter sodales gymnios advenerunt plus quam duo millia studiosorum catholicorum, insuper deputati omnium organisationum catholicarum e Iugoslavia populusque ex omnibus partibus regni, ita ut paenultimo congressus die Kalendis Augusti confluerit in civitate Mariborensi multitudo hominum circiter quinquaginta millia.

Tres dies, scilicet 29. 30. 31. Iulii, erant destinati labori et consiliis ferendis de fide catholica roboranda, de principiis catholicis introducendis in omnibus ordinibus populi, de vita christiana regulanda ad normam veritatum revelatarum per Deum et Iesum Christum itemque doctrinarum et praeceptorum Ecclesiae catholicae. Quae cuncta peragebantur in per pluribus sectionibus. Sic conferebat sua consilia consociatio studiosorum Iugoslaviae frequentantium sive Universitates sive scholas medias in quattuordecim comitiis. Sodalitia gymnica habebant tres conventus. Praeter nominata sodalitia iuvenum, quibus imprimis erant destinati dies congressus, celebrabant plures consessus sequentes societates catholicae: consociatio catechetarum Sloveniae, consociatio catholicorum magistrorum Sloveniae et Croatiae, confoederatio mulierum Sloveniae et Croatiae, congregationes Marianae, confoederatio christiana socialis Sloveniae, confoederatio agricolarum Iugoslaviae, confoederatio operariorum Iugoslaviae, consociatio catholicorum opificum, confoederatio industrialium, confoederatio artis musicae et dramaticae, consociatio ad impugnandum alcoholismum, consociatio christianae beneficentiae.

Comitia haec mane initiabantur cum celebratione sacrae Missae, item tempore nocturno a die

31. mensis Iulii usque ad 1. Augusti congressistae adorabant augustissimum Sacramentum. Reverenter subscriptus Episcopus caeterique Illustrissimi Antistites, quantum potuimus, frequentabamus singulas sessiones atque exhortabamur, ut alacri ac indefesso animo omnis conditionis homines principia catholica propugnarent verbis factisque. Omni cum certitudine affirmare possum, universa digne et in caritate peracta esse omnesque unum prae oculis habuisse intentum vivendi et laborandi et moriendi pro idea catholica. Innovatae sunt normae pro opere catholico in singulis societatibus et consociationibus cum seria voluntate adiungendi Dei opitulante gratia omnes ordines populi praedictis confoederationibus. Congregati, sicuti se bonos filios Matris Ecclesiae gerebant, ita filialem amorem, exactam obedientiam, inconcussam fidelitatem erga vicarium Christi, erga Sanctitatem Tuam tamquam persollicitum Patrem orbis catholici iterato profitebantur.

Prout priores dies congressus labori pro re catholica, sic dies 1. Augusti constituta erat sollemni manifestationi christianae consociationis et amicitiae. Horis matutinis movebatur per civitatis vicos pergrandis et magnificentissima pompa universarum societatum congregatarum cum vexillis ornatis signis sacris, quae in suo transitu ab ingenti populo visibili laetitia ac inflammante admiratione salutabantur. Hora decima amplissimum forum principale urbis multitudine praesentium implebatur, ubi ad perantiquam columnam cum statua Virginis Immaculatae Missam celebravi atque sermonem sacrum enuntiavi, Epistolam encyclicam Sanctitatis Tuae de pacis reconciliatione christiana maximi faciens et innixus salutationi liturgicae Dominus vobiscum ususque verbis exemplisque Sacrae Scripturae deprecans, ut Dominus, qui Apostolicum constituit Primatum, sit cum Beatissimo Patre, cum Episcopis caeteroque clero, porro cum gubernio civili, cum

iuvenibus utriusque sexus, cum patribus et matribus familias necnon cum tota gente, atque ut Domini Spiritus Sanctus, auctor omnis perfectionis et sanctitatis, cuncta impleat ac renovet. Functione sacra peracta ex exedra domus municipalis hospites quidam illustres pronuntiaverunt verba salutatoria et exhortatoria.

Post meridiem spectante ingenti multitudine societates gymnicae nostrates et exterae ludos gymnicos apparaverunt. Feria secunda sequenti adhuc aliquot comitia sunt celebrata, quae ob temporis et loci angustiam e diebus praeceuntibus supererant. Quibus finitis et congressus opus est finitum maximo omnium gaudio, cum cuncta fauste, tranquille processerint nulla re adversaria perturbante.

Pulchra sane gesta sunt, salubria facta consilia, magna proposita, quae, ut divino auxilio in effectum possint deduci, Tu, Beatissime ac Sanctissime Pater, Benedictione Apostolica nos corroborea!

Sanctitatis Tuae

humillimus, devotissimus ac obedientissimus
famulus et filius

Maribori ad flumen Dravum,
die 6. Augusti 1920.

† Michael,

Episcopus Lavantinorum.

Prečastiti gospod apostolski nuncij je potrdil prejem in naznanil odpošiljatev zgornjega poročila v pismu z dne 17. avgusta 1920 štev. 113,20 s temi le' besedami: »Approfitto dell' occasione per accusar ricevimento del foglio n. 4054, in data del 6 corrente, e nell' assicurarla che non ho mancato di trasmettere al Santo Padre la sua *bella e consolante relazione* sul recente Convegno Giovanile, ben volentieri mi confermo, con sensi di sincera stima

di Vostra Eccellenza Reverendissima
Devotissimo Servo

✠ Francesco Cherubini,
Nunzio Apostolico.«

50.

Sedemdesetletnica rojstva premilostljivega nadpastirja Lavantinskega.

Prezvzišeni gospod knezoškof praznujejo dne 20. septembra 1920 sedemdesetletnico svojega rojstva. Častita duhovščina tistih župnij, v katerih je bilo letos birmovanje, se je s svojimi duhovljani tega izrednega dogodka že pri tej priložnosti spominjala. Zlasti pa so se dušni pastirji po dosedaj došlih poročilih poslužili pastoralnih konferenc, da so izrazili svojemu nad vse skrbnemu duhovnemu očetu spoštljive čestitke in dobre želje, tako med drugimi v Konjicah, v Kozjem, v Mariboru I. dr. br., v Slovenski Bistrici, v Zavrču, v Vuzenici, na Laškem. V stalni spomin se tri daljše in pomenjivejše čestitke priobčijo:

1. Odstavek iz zapisnika konference v Konjicah:
»Mnogočastiti gospod dekan in arhidijakon Franc Hrastelj otvori konferenco, pozdravi vse navzoče in predlaga v uvodu, da se pošlje Njih Ekscelenci prevzvišenemu Nadpastirju naslednji udanostni brzojav: Excellentissimo Principi Episcopo Doctori Michaeli Napotnik — Maribor. Sacerdotes in conferentia pastoralis in Konjice congregati Vestrae Celsitudini intima profundae venerationis et filialis amoris ac perfectae oboedientiae sensa manifestant et suo Ordinario quattuordecim vitae lustra mense Septembris huius anni celebranti ex praecordiis gratulantur clamando: Deo dante ad plurimos annos!

Brzjavka se soglasno z navdušenjem sprejme in odpošlje. Predno se konferenca sklene, se spominja mnogočastiti gospod dekan sedemdesetletnice prevzvišenega in premilostljivega Nadpastirja. Že pred konferenco so se konferentisti zbrali v cerkvi sv. Jurija v Konjicah pred tabernakeljem in goreče molili za dušni in telesni blagor prevzvišenega Nadpastirja. Konjiška dekanija se lahko ponaša, da je dala lavantinski škofiji sedanjega vladika, ki obhajajo letos sedemdesetletnico svojega življenja. V knjigi življenja je zapisano, koliko so prevzvišeni Nadpastir molili, koliko so se trudili in delovali za večni in časni blagor lavantinskih škofljanov. Kdo popiše ves trud, ki so ga imeli prevzvišeni Nadpastir z obhajanjem sinod, kdo gorečnost, ki govori iz njihovih tako številnih poslanic vernemu ljudstvu? Kot cerkveni govornik slovijo naš prevzvišeni knezoškof daleč na okrog izven mej lavantinske škofije, veliko so se trudili za povzdigo krščanske umetnosti in za procvit bogoslovne znanosti. Kako lepo se razvija krščansko življenje po naši škofiji pod vodstvom svojega nadpastirja. Mi duhovniki dajemo iskreno zahvalo za vse to večnemu Bogu, izražamo pa tudi čustva otroške vdanosti, iskrene ljubezni, zveste pokorščine in velike hvaležnosti svojemu voditelju, prevzvišenemu in premilostljivemu knezu in škofu. Ljubi Bog naj jih ohrani še mnoga leta, do skrajnih mej človeškega življenja, da bi pri popolnih duševnih in telesnih močeh še naprej vladali svojo od Boga izročeno jim čredo, da bi še obhajali več sinod in še tako zanaprej skrbeli za dušni in telesni blagor lavantinskih vernikov!

Konjice, dne 9. junija 1920.«

2. Pismo udeležnikov pastoralne konference v Škalah:

»Prevzvišeni knezoškof! Dvajseti september 1920 je znamenit spominski dan za vso Lavantinsko škofijo. Ta dan završuje dolg, krasen venec, kojega ste si Prevzvišeni spletli tekom sedemdesetih let svojega delavnega, skrbi in truda polnega življenja. Koliko brezštevilnih trenutkov, polnih mučnih skrbi, utrudljivega učenja ter spisovanja učenih knjig in poljudnih spisov! Koliko dolgih ur dušnega in telesnega trpljenja! Koliko težkih dni

napornega dela in samozatajevanja pri izvrševanju apostolskih opravil! To pa vse za blagor in dobrobit svojih škofljanov. Gotovo ga ni Lavantinca, kojemu spomin na neštete dobrote svojega Nadpastirja ob tej zgodovinski obletnici ne bi izsililo izraza hvaležnosti iz vdanega srca. Dovolite, Prevzvišeni, da se hvaležnim srcem škofljanov pridruži tudi duhovščina tukajšnje dekanije, zbrana na pastoralni konferenci v Škalah, ki prosi prespoštljivo, da blagovolite Prevzvišeni k prepomembnemu jubileju sprejeti vdano obnovitev globokega spoštovanja ter neomejeno pokorščino z obljubo goreče molitve za preljubljenega Nadpastirja Jubilanta.

Škale, dne 17. junija 1920.«

Podpisana dekanjska duhovščina.

3. Izjava konferentistov v Zavrču:

»Še posebej pa se duhovščina, zbrana danes na dekanjski konferenci, klanja v neomajni vdanosti svojemu presvetlemu in premilostnemu nadpastirju, svojemu velikemu vzoru, ob nad vse dragem, v srcu neizbrisno vklesanem spominu bližajoče se letošnje sedemdesetletnice. Preiskrene čestitke poklanja prevzvišenemu vladiku, ponosu in časti škofije, za čigar delovanje, ki je zgodovina apostolskega dela in truda, molitve in zatajevanja, potrpežljivosti in ljubezni,

»preslabo zemsko je spoznanje, precene so besede naše.«

Zato pa tembolj iz radostnih in hvaležnih src kipi zahvalnica proti prestolu Najvišjega, ki je dodelil obširni Lavantinski škofiji škofa po Srcu božjem. Te Deum laudamus! Poleg zahvale pa se vzdiguje iz src zbrane duhovščine proti nebu tudi vroča prošnja, da bi Previdnost božja ohranila presvetlega jubilanta še nadalje čvrstega na duši in telesu v plemenitem, preobilnem in neumornem apostolskem delovanju v vinogradu Lavantinske škofije do skrajnih mej človeškega življenja.

Kn. šk. dekanjski urad v Zavrču, dne 21. julija 1920.«

O cerkvenem slavju sedemdesetletnice prevzvišenega nadpastirja bo poslal stolni kapitelj dušnim pastirjem primerno okrožnico.

51.

Zahvala svetega očeta Benedikta XV. za dar v prid afrikanskim sužnjim.

Dne 27. aprila 1920 so prevzvišeni gospod knezoškof Lavantinski odposlali svetemu očetu Benediktu XV. naslednje pismo:

Beatissime Pater!

Ex quo felicis recordationis Leo PP. XIII. nigras Africanos anno 1890 totius orbis catholici

christifidelium commendabat misericordiae et caritati, in dioecesi Lavantina quotannis circa diem festum Epiphaniae Domini collectae fiebant pro illis ploratu dignis hominibus, ex servitute tam corporali quam spirituali redimendis. Ad quas stipes conferendas parochi ne desinerent fideles suos paterne invitare, hactenus quovis anno, durante quoque bello,

appropinquante festo supra nominato, per folium officiale dioecesanum moneri solebant.

Eleemosynae collectae partim Ordinariatus archiepiscopali Vindobonensi cum Congregatione de propaganda fide communicandae certis intervallis missae sunt, partim a me humillime subscripto praesule occasione visitationis Liminum Apostolorum ad thronum Beatissimi Patris depositae sunt, id quod ultima vice factum est anno 1913 oblatis 3559 coronis austriaci valoris. Vindobonam vero missa est postremo summa 1700 coronarum anno 1914.

Accrescentibus exorto bello in dies commercii et communicationis difficultatibus, praedictae pecuniae colligebantur et asservabantur, quo tempore opportuno destinationi suae traderentur.

Itaque impraesentiarum collectiones fidelium Lavantinensium pro redimendis captivis nigris Africanis ex annis 1915—1920 in sensu epistolae Eminentissimi Domini Cardinalis Praefecti Sacrae Congregationis de Propaganda fide de die 29. Septembris 1919 ad pedes Sanctitatis Tuae in summa 20.000 K, viginti millium coronarum, deferuntur, ut Beatissimus Pater de iis gratiosissime disponere dignetur.

Ad genua Sanctissimi Patris prostratus pro meoque clero gregeque fideli Apostolicam benedictionem enixim exoro, Beatitudini Tuae humillimus, devotissimus et obsequentissimus

Marburgi ad flumen Dravum, famulus et filius
die 12. Aprilis 1920. † Michael,

In adnexu: 20.000 Cor. Episcopus Lavantini.

Spremni list apostolskemu nunciju v Belgradu se je glasil:

Illustrissime, Excellentissime ac Reverendissime Domine Archiepiscope!

Velit Amplitudo Tua Reverendissima adnexas litteras unacum eleemosynis, in dioecesi Lavantina annis 1915—1920 collectis pro redimendis captivis nigris Africanis in summa 20.000 K, viginti milium coronarum, quae pecuniae per officium postale Labacense in sensu epistolae Eminentissimi Domini Cardinalis Praefecti Sacrae Congregationis de Propaganda

fide de die 29. Septembris 1919 (Acta Apostolicae Sedis Ann. XII. Vol. XII Romae, 1. Martii 1920 Num. 3 pag. 74 et 75) transmittuntur, ad thronum Suae Sanctitatis benevole dirigere.

Pro qua gratia intimas rependo grates et persisto cum singularis venerationis et observantiae sensis Reverendissimo Domino Nuntio Apostolico addictissimus servitor

Marburgi ad flumen Dravum, † Michael
die 26. Aprilis 1920. Episcopus Lavantini.

Adiacent:

1. Litterae ad Suam Sanctitatem.
2. Eleemosynae 20.000 Cor. pro nigris in Africa.

Illustrissimo, Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Francisco Cherubini, Archiepiscopo Nicosiano, Nuntio Apostolico

Beograd.

Pismu je bila priložena miloščina, nabrana v Lavantinski škofiji v prid afrikanskim sužnjem. Kot odgovor na dopis so naš premilostljivi nadpastir prejeli kaj prijazno pismo dne 1. junija 1920:

Legatio Apostolico
apud Regnum Servio-Croato-Slovenum.
No. 21/20 Belgradi, die 10. Maii 1920.

Illustrissime ac Reverendissime Domine, acceptis rite litteris, quas die 26 Aprilis, sub numero 1970, ad me istinc dabas, adnexum eisdem folium, una cum summa viginti millium Coronarum, pro nigris captivis redimendis in Tua Dioecesi piensissime corrogata, ad Summum Pontificem transmittere mihi curae fuit.

Pergrato iam munere libenti animo perfunctus oblatam nanciscor occasionem ut observantiae atque existimationis meae Tibi sensus aperiam, quibus permanere gaudeo

Amplitudini Tuae
addictissimus

† Franciscus Cherubini

Nuncius Ap.

Illmo ac Revmo Domino Dri. Michaeli Napotnik Episcopo Lavantino.

52.

Družba duhovnikov Lavantinske škofije.

Na občnem zboru družbe duhovnikov Lavantinske škofije dne 8. junija 1920 se je izvolil nov odbor, ki se je dne 11. junija tako le konstituiral: Predsednik stolni prošt Martin Matek, podpredsednik Anton Jerovšek, tajnik kanonik Maks Vraber, blagajnik stolni vikar Anton Tkavc, odborniki državni poslanec dr. Jožef Hohnjec, dekan Jožef Čížek, župnik Matej Štrakl, profesorja dr. Jožef Jeraj in Ivan Bogovič.

Prečastiti kn. šk. Lavantinski ordinariat je z od-

lokom z dne 20. julija 1920 št. 3498 izvoljeni odbor potrdil ter izrekel željo, da družba v blagor podpore in pomoči potrebnih duhovnih sobratov prav uspešno deluje in da razširi svoj delokrog zlasti s tem, da povabi k vstopu v za sedanje čase prav potrebno družbo vse duhovnike Lavantinske škofije. Odbor bo zato kmalu poslal duhovnikom kratko poročilo o družbenem delovanju obenem z vabilom k vstopu v družbo.

Izkaz cerkvenih zbirk za koroško semenišče.

Z ozirom na dopis kn. šk. krškega generalnega vikariata v Dobrli vasi z dne 3. oktobra 1919 št. 1818/152 se je poslala kn. šk. dekanijskim uradom naslednja okrožnica:

Kn. šk. Lavantinski ordinariat.
Št. 4579. V Mariboru, dne 30. oktobra 1919.

Mnogočastitim kn. šk. dekanijskim uradom!

Na prošnjo prečastitega kn. šk. krškega generalnega vikariata v Dobrli vasi naj častita duhovščina nabira ob priliki delitve knjig Družbe sv. Mohorja prostovoljne doneske za slovenske gojence krškega dijaškega semenišča, ki se za tekoče šolsko leto niso mogli vrniti v prostore »Marijanišča« v Celovcu. Nahajajo se v Kranju, kjer jim nedostaja urejenega stanovanja in hrane.

Od kn. šk. župnijskih uradov nabrane vsote naj mnogočastiti kn. šk. dekanijski uradi pošljejo semkaj! Odtod se bodo nemudoma izročili zgoraj imenovnemu vikariatu.

Po naročilu prevzvišenega in premilostljivega gospoda knezoškofa:

Martin Matek, rav. pisarne.

Vsled navedene prošnje je semkaj dospelo od raznih dekanatov 1210 K 60 h. Ta znesek se je nakazal po čekovnem uradu v Ljubljani prečastitemu kn. šk. krškemu generalnemu vikariatu v Dobrli vasi dne 12. februarja 1920. Prejem denarja je potrdil imenovani urad s tem le pismom:

Št. 207. Kn. šk. generalni vikariat Dobrlavas.
Zadeva: Lavantinski verniki
v pomoč koroškim dijakom.

Prečastitemu kn. šk. Lavantinskemu ordinariatu
v Mariboru.

Hvaležno potrjujem sprejem dopisa z dne 10. februarja 1920, št. 4579/19, v kojem mi prečastiti kn. šk. ordinariat Lavantinski naznanja nakazilo svote 1210 K 60 v (edentisočdvjestodeset kron 60 vinarjev), nabrane od Lavantinskih Mohorjanov v prid slovenskim gojencem krškega dijaškega semenišča v smislu ondote okrožnice z dne 30. oktobra 1919 z ozirom na tukajšnji dopis z dne 3. oktobra 1919 št. 1818/152. Javljam ob enem, da sem omenjeno svoto danes po čekovnem uradu v Ljubljani faktično sprejel in jo takoj odkazal svojemu namenu.

Blagovoli prečastiti ordinariat sprejeti mojo in mojih dijakov iskreno zahvalo za tako uspešno intervencijo in to zahvalo sporočiti požrtvovalnim prečastitim gospodom dekanom in župnikom kakor tudi dobrim vernim Lavantincem.

V Dobrli vasi, dne 16. februarja 1920.

Mat. Randl, Gen. vik.

Od zaostalih dekanatov je došlo semkaj 1043 K 92 h. Ta vsota se je nakazala po istem potu generalnemu vikariatu dne 10. maja 1920. Prejem se je potrdil, kakor sledi:

Štev. 459. Generalni vikariat Dobrlavas,
dne 18. majnika 1920.

Prečastitemu kn. šk. Lavantinskemu ordinariatu
v Mariboru.

Hvaležno potrjujem sprejem s cenjenim dopisom z dne 8. majnika t. l. št. 994 naznanjene in po poštnem čekovnem uradu nam došle tako zdatne svote K 1043·92 kot drugi dar Mohorjanov Lavantinske vladikovine za naše dijake, in se zato ponižno zahvaljujemo Nj. Ekscelenci prevzvišenemu knezoškofu, prečastitemu kn. šk. ordinariatu, vsem župnim uradom in vsem blagodušnim darovalcem za te in že s cenjenim dopisom z dne 10. februarja t. l. št. 4579/19 doposlane nam bogate darove v znesku K 1.210·60, torej skupaj K 2.254·52.

Bili smo zelo v skrbeh, kako nam bode mogoče v Kranju in Velikovcu 60 dijakov in dva prefekta s stanovanjem in hrano oskrbeti pri današnji draginji; četudi smo staršem skrajno velike prispevke 500 do 1200 K letno naložili, bali smo se vendar zadolženja. — Bog pa je vse dal. Vlada nam je bila naklonjena in je nam zdatno pomagala, našli smo mnogo blagih dobrotnikov, med katere štejemo v prvi vrsti vladikovino Lavantinsko, ki so nas podpirali. Ker sta tudi naša pridna prefekta jako skrbno in previdno gospodarila, smo za tekoče leto izven nevarnosti, upamo celo, da nam ostane nekaj prebitka, ki nam bode jako dobrodošel za prihodnje šolsko leto.

Ker dobivamo po prefektih o nravnem vedenju in napredku naših dijakov ugodna poročila, upamo, da ves trud ne bode zaman in se zato Bogu in blagim dobrotnikom ne moremo vredno zahvaliti. Prav posebno iz srca nam pa prihaja še zahvala, ki jo dolgujemo za sprejem in vzgojo naših bogoslovcev Ekscelenci premilostljivemu vladiki Lavantinskemu kakor tudi p. n. gg. ravnatelju in profesorjem bogoslovja v Mariboru, ki za te toliko skrbi in truda žrtvujejo.

Generalni vikar:

Mat. Randl.

Nekateri dekanati so poslali semkaj še 615 K 70 h. Ti mili darovi so se nakazali kn. šk. generalnemu vikariatu dne 28. junija 1920. Pošiljatev se je potrdila tako-le:

Štev. 589. Generalni vikarijat Dobrlavas,
dne 1. julija 1920.

Darovi za dijaško semenišče.

Prečastitemu kn. šk. Lavantinskemu ordinariatu
v Mariboru.

Hvaležno potrjujem sprejem svote 615 K 70 v
(šeststopenajst kron 70 vinarjev), ki sem jo danes
sprejel po kr. SHS čekovnem uradu v Ljubljani. S
tem je dosežena skupna svota 2.254 K 52 v in 615 K
70 v t. j. 2.870 K 22 v.

Bog plačaj tisočero!

Generalni vikar:

Mat. Randl.

Vseh darov za koroško dijaško semenišče se
je nabralo in odposlalo 2.870 K 22 h. Vsem blago-
dušnim darovalcem se izreče iskrena nadpastirska
zahvala. Bog plačaj!

54.

Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce pri Sv. Marku niže Ptuja.

V uradnem listu Lavantinske škofije za leto
1920, štev. V. odst. 35 je bila objavljena prošnja za
pomoč pogorelcem pri Sv. Marku niže Ptuja. Vsled
te prošnje je semkaj dospelo od raznih dekanatov
15.000 K. Ta vsota se je nakazala po čekovnem uradu
v Ljubljani pomožnemu odboru v prid pogorelcem
pri Sv. Marku niže Ptuja v Ptujju dne 21. aprila 1920.
Prejem denarja je potrdil omenjeni pomožni odbor
z naslednjim pismom:

Potrjujem sprejem zneska 15.000 K, katerega
ste blagovolili vposlati pomožnemu odboru za po-
gorelce pri Sv. Marku ter se v imenu prizadetih ne-
srečnežev za velikodušen dar prav iskreno zahva-
lujem.

Ptuj, dne 27. aprila 1920.

Predsednik pomožnega odbora za
pogorelce pri Sv. Marku:

Dr. Pirkmaier.

Pisalo se je semkaj tudi to-le:

Vaša Prezvzišenost!

Milostljivi gospod knez in škof lavantinski!

Z Vašim v srce segajočim pozivom na škofljane
v pomoč pogorelcem iz Sv. Marka ste odprli nebrot
dobrotnikom darežljive roke ter tako pripomogli
zbirki do izredno lepega vspeha. Naj mi bo dovo-
ljeno, da izrečem Vaši Prezvzišenosti v imenu ne-
srečnih pogorelcev, katerih novi domovi bodo spo-
minjali na njih milosrčne dobrotnike, svojo najglobo-
kejšo zahvalo s prošnjo, da bodite tudi vsem onim
tolmač te zahvale, ki so z osebno ali gmotno po-
žrtvovalnostjo pomagali pogorelcem.

Z izrazom najodličnejšega spoštovanja in glo-
boke udanosti se priporoča Vaši milosti

Ptuj, dne 5. maja 1920.

Dr. Pirkmaier

vodja okr. glavarstva Ptuj.

Zaostali dekanati so semkaj poslali 24.709 K
46 h. Tudi ta znesek se je nakazal po čekovnem
uradu imenovanemu pomožnemu odboru dne 8. maj-
nika 1920. V potrdilo prejema te vsote je došel sem-
kaj ta-le dopis:

Potrjujem sprejem zneska 24.709 K 46 v, kate-
rega ste blagovolili vposlati pomožnemu odboru za
pogorelce pri Sv. Marku ter se v imenu prizadetih
nesrečnežev za velikodušen dar prav iskreno zahva-
lujem.

Ptuj, dne 12. maja 1920.

Predsednik pomožnega odbora za
pogorelce pri Sv. Marku:

Dr. Pirkmaier.

Zopet so bili tusem poslani prispevki darežljivih
vernikov Lavantinske škofije z znesku 5001 K 91 h.
Kn. šk. konzistorij je nakazal ta mili dar po čekov-
nem uradu čislanemu pomožnemu odboru dne 24. ju-
nija 1920. Prejem te denarne pošiljatve se je potrdil
tako-le:

Potrjujem sprejem zneska 5001 K 91 v, katerega
ste blagovolili vposlati pomožnemu odboru za po-
gorelce v Sv. Marku niže Ptuja ter se v imenu pri-
zadetih nesrečnežev za velikodušen dar prav iskreno
zahvaljujem.

Ptuj, dne 1. julija 1920.

Predsednik pomožnega odbora za
pogorelce pri Sv. Marku:

Dr. Pirkmaier.

Vseh milih darov v prid pogorelcem pri Sv. Marku
niže Ptuja se je nabralo in obenem odposlalo 44.711 K
37 h. Vsem blagim duhovnikom in usmiljenim ver-
nikom naj vsedobri Bog povrne stoterno, kar so
dobrega storili ubogim Markovskim pogorelcem!

55.

Izkaz cerkvenih zbirk za pogorelce v Predtrgu pri Radovljici.

Vsled dopisa predsedstva poverjeništvu za no-
tranje zadeve z dne 25. marca 1920 št. 2887/pr. se
je od tukajšnjega urada poslala kn. šk. dekanijem
uradom naslednja okrožnica:

Kn. šk. Lavantinski ordinariat.

Št. 1526.

V Mariboru, dne 29. marca 1920.

Prošnja za podporo v prid pogorelcem v
Predtrgu pri Radovljici.

Predsedstvo poverjeništvu za notranje zadeve
v Ljubljani je z dopisom od dne 25. marca 1920 št.
2887/pr. semkaj naznanilo, da je dne 7. marca t. l.
požar upepelil v Predtrgu pri Radovljici osmero po-

sestnikom hiše, gospodarska poslopja, hleve, skoro vso hišno in gospodarsko opravo, poljedelske stroje, skoro vso obleko, perilo in obuvalo, nekaj živine in prešičev. Škoda znaša okoli 750.000 K, zavarovalnina je le malenkostna. Vsled požara je prizadetih devet rodbin z 51 rodbinskimi člani. Vsi ti so v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je pomoči od drugod. Da se jim olajša beda, je imenovano predsedstvo razpisalo nabiranje milih darov po vsej Sloveniji. Častita duhovščina Lavantinske škofije pa se s tem povabi, da po svoji moči pospešuje omenjeno nabiranje med tamošnjim ljudstvom. Nabrani darovi se naj po kn. šk. dekanijskih uradih nemudoma pošljejo tusem, da se čimprej odkažejo svojemu človekoljubnemu namenu.

† **Mihael**
knezoškof.

Zgoraj imenovanemu predsedstvu pa se je pisalo dne 29. marca 1920 št. 1526 tako le:

Mnogočislranemu predsedstvu poverjenišva za notranje zadeve v Ljubljani.

Z ozirom na cenjeni dopis z dne 25. marca 1920 št. 2387/pr. se službenovljudno naznani, da je kn. šk. ordinarijat šele pred kratkim in sicer s pozivom od dne 12. marca 1920 št. 1211 potom kn. šk. župnijskih uradov radodarne Lavantince prosil pomoči za uboge pogorelce župnije sv. Marka pri Ptujju, kjer je dne 19. februarja 1920 grozen požar ednajsterim posestnikom uničil vsa poslopja s pridelki vred.

Navzlic temu pa je tudi sedaj z razglasom od dne 29. marca 1920 št. 1526 povabil duhovščino, da naj po svoji moči pospešuje med ljudstvom nabiranje milodarov za ponesrečence v Predtrgu pri Radovljici.

Po naročilu prevzvišenega in premilostljivega gospoda knezoškofa

Martin Matek
ravn. pisarne.

Vsled navedene prošnje je od nekaterih dekanatov semkaj došlo 2.031 K 33 h, kateri znesek se je nakazal predsedstvu poverjenišva za notranje za-

deve po čekovnem uradu v Ljubljani dne 8. maja 1920. Prejem denarja je potrdilo omenjeno predsedstvo s tem-le dopisom:

Predsedstvo poverjenišva za notranje zadeve.
Štev. 4881. pr. V Ljubljani, dne 15. maja 1920.

Prečastiti
knezoškofijski Lavantinski ordinarijat
v Mariboru.

Prejem zneska 2.031 K 33 v (dvatisočtrideseteno krono 33 v), vposlanega z dopisom z dne 7. maja 1920 št. 1526 kot zbirko dekanatov za pogorelce v Predtrgu pri Radovljici, se potrjuje.

Obenem izrekam prečastitemu knezoškofijskemu ordinarijatu in prečastitim dekanatom v imenu ubogih pogorelcev najtoplejo zahvalo za blagodušno podpiranje.

Za poverjenika notranjih zadev: Dvorni svetnik:

Kremenšek.

Od zaostalih dekanatov je semkaj dospelo še 6.860 K 71 h. Tudi ta denar se je nakazal predsedstvu poverjenišva za notranje zadeve po čekovnem uradu dne 24. junija 1920. Prejem vsote se je potrdil, kakor sledi:

Ravnateljstvo pomožnih uradov deželne vlade
za Slovenijo.

Kn. šk. Lavantinski ordinarijat
v Mariboru.

Prejem zneska 5.860 K 71 v (pettisočosemstoinšestdeset kron 71 v) vposlanega s tamošnjim dopisom z dne 19. junija 1920 št. 2446 za pogorelce v Predtrgu se z izrazom najtoplejšje zahvale vsem darovalcem v imenu obdarovanih potrjuje.

V Ljubljani, dne 17. julija 1920.

Ravnateljstvo pomožnih uradov. **Juvan s. r.**
Narodna vlada SHS v Ljubljani.

Vseh milodarov v prid pogorelcem se je nabralo in odposlalo 7.892 K 04 h. Vsem, ki so se usmiliti ubogih pogorelcev, naj bo ljubi Bog bogat plačnik!

56.

Izkaz cerkvenih zbirk v pomoč pogorelcem v župnijah Hajdin in Griže.

V župniji Hajdin, v vasi Skorba, je dne 26. marca 1920, v Grižah pa dne 26. aprila 1920 požar povzročil prizadetim posestnikom veliko škodo. Vsled teh nesreč so poslali premilostljivi Nadpastir kn. šk. župnijskim uradom okrožnico, v kateri prosijo pomoči pogorelcem v Hajdinu in Grižah. Okrožnica se glasi tako le:

Vroča prošnja za podporo vsled ognja hudo prizadetim v Hajdinu pri Ptujju in v Grižah pri Celju.

Radodarni škofjani!

Moji mili prošnji za pomoč pogorelcem pri

Sv. Marku niže Ptujja z dne 12. marca 1920 št. 1211 ter prošnji za podporo v prid pogorelcem v Predtrgu pri Radovljici z dne 29. marca 1920 št. 1526 ste se odzvali s hvalevredno darežljivostjo. Nekateri kn. šk. dekanijski uradi so ustregli celo moji želji ter so nabrane milodare poslali semkaj nemudoma. Zelo me je razveselilo, da se je mogla ubožcem prva pomoč že izročiti.

Pa še ni pretekkel beli ali prvi povelikonočni teden, in že mi je došlo s prošnjo vred poročilo, da je nastal v prav isti dekaniji Ptuj, le na drugi strani mesta in onstran Drave grozen požar, ki je

v kratkem času 8 posestnikom uničil dvoje človeških stanovanj in 25 raznovrstnih gospodarskih poslopij. V župniji Hajdin je namreč dne 26. marca 1920 v vasi Skorbi okoli poldne, ko so bili ljudje večinoma na polju, začelo goreti ter je ob močnem vetru kmalu zgorelo razen omenjenih s slamo kritih hiš še tudi mnogo živeža, obleke, krme in raznih gospodarskih potrebščin in strojev; le s težavo so rešili živino. Vsled te nesreče so prizadeti v strašni bedi in stiski, vredni pomilovanja in podpore tembolj, ker so bili zavarovani le za male zneske. Druginja pa je čimdalje večja! S prav težkim srcem sem prebral to pismo. V roko vzamem drugo, ki je prišlo z isto pošto dne 10. aprila t. l. Pa zopet poročilo o hudem požaru in sicer v sosednji škofiji, obenem pa seveda prošnja za podporo v prid ubogim pogorelcem, ki pa se pri najboljši volji žalibog ni mogla izpolniti. Na misel mi je prišla skrb božjega Vzveličarja, ki je vprašal apostola Filipa: Odkod bomo kupili kruha, da bi ti jedli? (Jan. 6, 5). Nehote sem izpregovoril: Odkod bomo pač zdaj vzeli, da bi vsakteri izmed teh nesrečnih prejel vsaj nekoliko podpore?

Resnično, bogat, da zelo bogat na časnem premoženju bi moral biti nadpastir, oziroma imeti bi moral prav bogate ali premožne škofljane, da bi mogel ustreči mnogoštevilnim prošnjam, ki mu dohajajo dan na dan od blizu in od daleč v najraznovrstnejših zadevah. *Pauperes semper habetis*, uboge imate vedno med seboj. (Jan. 12, 8). Le ta mila beseda Jezusova je predobro znana slehernemu pastirju in škofu neumrjočih duš, ki mora zmeraj imeti odprto roko in srce za vse; zakaj k njemu se ne zatekajo samo ukaželjni, ampak tudi takoršni, ki jih tarejo časne skrbi in mučijo nadloge.

Kar se tiče v tem oziru mene, se držim navodil Gospodovih ter se ravnam po prošnjah Očenaša. Kadar namreč opešajo moje moči, pa se oglašajo razni ubožci zlasti iz domače škofije, tedaj pa se zatečem k svojim darežljivim Lavantincem, ki so v radodarnosti zelo bogati, ter prosim po nauku Jezusovem: Dajte in se vam bo dalo (Luk. 6, 38); odpušajte mi to nadležnost, pa rešite te siromake iz zadrege in sile!

Ljubljani v Gospodu!

Da bote moje današnje prošnje tembolje umeli, vam naj povem še to le: Ko sem sam pri sebi ugibal, kako naj pogorelcem v Skorbi uspešno prihitim na pomoč, pa mi je dne 26. aprila 1920 prinesla pošta pretresljivo novico iz Savinjske doline, da je pred 10 dnevi, to je dne 16. aprila t. l. v Megojnicah, v župniji Griže pri Celju, strahovit požar pod vplivom silnega vetra v dobri uri upepelil 19 poslopij, uničil mnogo živil, obleke, orodja, živine in drugih stvari; škoda velika, zavarovalnina neznatna, beda nepopisna,

zategadelj se prosi za obilne milodare v prid pogonju hudo prizadetim!

In tako se godi v tekočem letu venomer, mesec za mesecem. V prvem četrtletju pa že toliko velikih in še več manjših požarov ter vsled tega mnogo siromakov! Odkod vzeti podporo? Zopet iz tistega neusahljivega vira, iz neizčrpljive usmiljenosti blagodušnih Lavantincev.

Zategadelj pa vas vse, duhovnike in lajike, prav vljudno povabim, da na *Exaudi, Domine*, to je 6. nedeljo po veliki noči pri skupnem darovanju ali na drug primeren način po svojih močeh priskočite na pomoč pogorelcem na Hajdinu in v Grižah s prispevki, ki se bodo brzo obojim sorazmerno razdelili glede na škodo in potrebščine.

Učite se dobro delati, iščite pravice, zatiranemu pomagajte, siroti prisodite pravico, vdovo branite. Ako bi bili vaši grehi kakor škrlat, bodo beli kakor sneg: in ako bi bili rdeči kakor baker, bodo beli kakor volna. (Iz. 1, 17 nsl).

V Mariboru, na god sv. Florijana, mučenca, zaščitnika proti ognju, dne 4. maja 1920.

† **Mihael,**
knezoškof.

Kot uspeh navedene prošnje so razni kn. šk. dekanijski uradi semkaj poslali nabrane milodare v znesku 29.184 K 41 h. Od te svote se je nakazalo po čekovnem uradu v Ljubljani pomožnemu odboru za pogorelce v Skorbi 19.184 K 41 h, kn. šk. župniškemu uradu v Grižah pa se je nakazalo po istem uradu 10.000 K. Prejem denarja je potrdil imenovani pomožni odbor s tem le pismom:

Potrjujem sprejem zneska 19.184 K 41 v, katerega ste blagovolili vposlati pomožnemu odboru za pogorelce v Skorbi, ter se v imenu prizadetih nesrečnežev za velikodušen dar prav iskreno zahvaljujem.

Ptuj, dne 6. junija 1920.

Predsednik pomožnega odbora za pogorelce v Skorbi:

Dr. Pirkmaier.

Kn. šk. župnijski urad v Grižah pa je pisal to-le:

Št. 316.

Prečastiti kn. šk. Lav. ordinariat

v Mariboru.

Ponižno podpisani kn. šk. župnijski urad v Grižah potrjuje prejem zneska 10.000 K preč. kn. šk. lav. ordinariata za uboge pogorelce v Megojnicah ter izreka v lastnem kakor tudi v imenu ponesrečencev prevzvišenemu nadpastirju in premilostljivemu knezoškofu najvdanejšo zahvalo.

Prejeli so: Privšek Pankrac 1450 K, Zupanc Franc 1400 K, Vrbnik Matevž 1350 K, Jurhar Alojz 1350 K, Cokan Martin 1350 K, Levstik Janez 1350 K,

Firšt Janez 800 K, Bratec Ernest 300 K, Brence Simon 300 K, Goršek Jur 300 K, Tomaž Železnikar 50 K.

Kn. šk. župnijski urad v Grizah, dne 27. jun. 1920.

Ivan Krančič, župnik.

Ko bodo še drugi mili darovi od zaostalih dekanatov semkaj došli, se bodo tudi tisti nemudoma doposlali nesrečnim pogorelcem.

Vsem dobrim duhovnikom in usmiljenim vernikom naj bogato plača vsedobri Bog!

57.

Naziv naše države.

Ministerstvo vera je z dopisom od dne 12. avgusta 1920 V. br. 7818 semkaj naznanilo naslednje:

U zvaničnoj prepisci upotrebljuje se nejednako naziv naše države. Jedni stavljaju »Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca« a drugi »Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca«.

Radi jednoobraznosti u ovome pogledu, moli se Prečasni Naslov za naređenje područnim orga-

nima, da se ubuduće u zvaničnoj prepisci služe jednim zvaničnim nazivom, koji glasi: »Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca«, a koji je naziv i Privremeno Narodno Predstavništvo primilo. —

V zmislu tega dopisa se naroči kn. šk. župnijskim uradom, da v vseh uradnih spisih rabijo za našo državo naziv: »Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca« ali slovenski: »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«.

58.

V Sibiriji umrli ujetniki.

Župnijski urad Dietach pri Steyru je z vlogo od dne 20. julija 1920 št. 406/17 tukajšnjemu kn.šk. uradu doposlal zapisnik v Sibiriji umrlih ujetnikov. Med njimi utegnejo biti iz Lavantinske škofije glasom zapisnika ti le:

Ernst Janez, Sedlarjevo, umrl dne 6. jun. 1915; Jarus Anton, Ponikva, umrl dne 14. dec. 1914; Kogelbauer Jožef, Slov. Bistrica, umrl dne 21. jun. 1916; Luks Anton, Ribnica, umrl dne 30. maja 1915; Rai-

singer Franc, Zg. Pristova, umrl dne 24. dec. 1915; Ramsauer Tomaž, Staritrg; Raušl Ludovik, Bistrica, umrl dne 6. marca 1915; Spindler Jožef, Krizevci, umrl dne 30. marca 1915; Strotzer Rudolf, Radinci, umrl dne 28. marca 1915; Weber Anton, Radgona, umrl dne 12. jun. 1915; Zichenski Janez iz Žetal.

Predstoječa imena se objavijo, da častiti kn. šk. uradi o smrti navedenih ujetnikov obvestijo njih sorodnike in znance.

59.

O duhovniškem društvu sv. Jožefa v Gorici.

Vodstvo duhovniškega društva sv. Jožefa v Gorici je semkaj naznanilo to le: Zadnje poročilo o delovanju društva za leto 1917 je izšlo spomladi 1918. V letu 1918 društvo ni skoraj nič delovalo, ker se vsled vojnih razmer ni moglo priti do društvenih hiš in ker so poskočile cene živilom precej visoko. V Meranu se je preskrbljevalo 7 gostov 591 dni, v Iki se je ustavilo le nekaj duhovnikov kratko časa. K društvu so pristopili nanovo: 1 ustanovnik, 2 utemeljitelja, 18 dosmrtnih in 8 podpornih udov.

Društvena hiša v Gorici je bila porušena v vojski; na novo stavbo se še ni moglo misliti. Pač pa je skrbelo društvo za hiši v Meranu in Iki, da sta se ohranili v dobrem stanu in da sta zmeraj pripravljene za sprejem gostov. Posebne važnosti za društvo je prodaja posestva v Zadru v Dalmaciji. Leta 1914 se je kupilo v Bibinju pri Zadru 7 hektarjev obsegajoče zemljišče ob morju z namenom,

da bi se postavila hiša za okrevajoče duhovnike. A vojska je uničila ta načrt. Posestvo je malo neslo vsled suše v letih 1915 in 1916. Dohodki so bili manjši od leta do leta. Leta 1917 ni bilo nič dobička. Prijavil se je dober kupec, ki je kupil posestvo pod ugodnimi pogoji. Izgube ni imelo društvo nobene, le-iznebilo se je velikega bremena in sitnih skrbi. Dne 5. sušca 1918 v Langschlagu na Nižjem Avstrijskem umrli župnik Dominik Eckl je sporočil društvu 10.000 K. Ta velikodušni dobrotnik se priporoča društvnikom v molitev, njegov vzgled pa v posnemo.

Po vojski koncem leta 1918 je prišlo društvo v velike zadrege. Ne samo Gorica ampak tudi Meran in Ika sta bila zasedena od laške vojske. Na mah je bil ustavljen poštni promet, društvo ločeno od svojega imetja in društvnikov. Zastal je denarni promet, letni prispevki udov se plačati ne morejo

in ne oglašajo se novi udje. To leto je najhujše za društvo, ker se gre za njegov obstoj. Prav potreben bi bil občni zbor. Pa dokler bodo trajale te velike težkoče pri potovanju, je sklicanje takega zbora nemogoče. Društveniki pa naj bodo prepričani, da

bode storilo osrednje vodstvo vse, da ne bo trpelo društvo nobene škode na svojem premoženju.

Pojasnila v društvenih zadevah daje tajništvo duhovniškega društva sv. Jožefa v Iki, p. Ičiči, Istrija.

60.

Osebna naznanila.

Umeščeni so bili gospodje: Janez Vedečnik, provizor pri Sv. Mariji v Puščavi, kot župnik ravnotam in Franc Božiček, kapelan v Zavrču, kot župnik v Kamnici (1. maja 1920); Karol Presker, župnik v Kapelah pri Brežicah, kot župnik pri Sv. Martinu na Paki (1. junija 1920); Franc Letonja, župnik pri Sv. Joštu na Kozjaku, kot župnik pri Sv. Ani na Krempergu (1. julija 1920); Franc Šegula, I. kapelan pri Sv. Magdalen v Mariboru, kot župnik v Makolah (1. avgusta 1920).

Postavljeni so bili gospodje: Vid Pavlič, kapelan na Muti, za provizorja na Remšniku (1. maja 1920); Janez Verbajnsak, kapelan pri Veliki Nedelji, za provizorja ravnotam (18. maja 1920); Anton Pernat, župnik v Dobovi, za soprovizorja v Kapelah pri Brežicah (1. junija 1920); Janez Rančigaj, kapelan v Čadramu, za provizorja ravnotam (9. junija 1920); Anton Peršuh, kapelan pri Mariji Snežni, za provizorja ravnotam (14. junija 1920); Friderik Kukovič, župnik na Dobrni, za soprovizorja pri sv. Joštu na Kozjaku (1. julija 1920); Franc Jazbinšek, kapelan v Rečici, za provizorja ravnotam (4. julija 1920); titl. gospod Franc Zdolšek, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Juriju pod Taborom, za upravitelja dekanije Braslovče (19. avgusta 1920); Janez Ivanc, župnik na Sladki-gori, za soprovizorja v Kostivnici (4. avgusta 1920); p. n. gospod Jožef Cerjak, kn. šk. duhovni in konzistorijalni svetovalec, dekan in mestni župnik v Slovenski Bistrici, za soprovizorja pri Sv. Venčesu (16. avgusta 1920); Jakob Bohak, kapelan v Braslovčah, za provizorja ravnotam (19. avgusta 1920).

Nastavljeni so bili gospodje: Janez Greif, II. kapelan pri Sv. Martinu poleg Slovenjgradca, kot I. kapelan ravnotam (1. maja 1920); s 1. avgustom 1920; Matija Zdravec, III. kapelan v Ljutomeru, kot II. kapelan ravnotam; semeniški duhovniki: Mihael Ferk kot III. kapelan v Ljutomeru; Franc Glavnik kot kapelan v Kapeli pri Radencih; Alojzij Vrhnjak kot kapelan na Ljubnem; s 6. avgustom 1920: č. o. Rajner Erklavec, duhovnik križniškega viteškega reda, kot kapelan v Središču.

Prestavljeni so bili gospodje kapelani: S 1. majem 1920: Janez Gašparič iz Ptuja (II) k Sv. Križu poleg Slatine (II); Konrad Jarh iz Laporja v Zavrče; Franc Kren iz Mozirja v Laporje; Anton Šparl od Sv. Jurija ob južni železnici na Muto; Jožef Vrečko od Sv. Martina poleg Slovenjgradca k Sv. Benediktu v Slov. goricah; Martin Avšič od Sv. Križa poleg Slatine v Mozirje; s 1. julijem 1920: Alojzij Mesiček od Kápele pri Radencih k Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji; s 1. avgustom 1920: Pavel Živortnik iz Ljutomera (II) k Sv. Mag-

dalen v Mariboru (I); Venceslav Jastrobnik iz Ljubnega k Sv. Mihaelu pri Šoštanju (I); Jožef Petrovič iz Slov. Bistrice (II) v Vitanje; Ferdinand Poprask iz Vitanja v Slovensko Bistrico (II); Henrik Škorc iz Dramelj na Videm.

Zopet nastavljeni so bili gospodje: S 1. majem 1920: Franc Rampre, provizor pri Sv. Martinu v Kamnici, kot kapelan ravnotam; Anton Plevnik, deficient, kot kapelan pri Sv. Juriju ob južni železnici; s 1. junijem 1920: Mihael Barbič, provizor pri Sv. Martinu na Paki, kot kapelan ravnotam; Marko Sagaj, bivši vojni kurat, kot kapelan v Škalah; s 1. julijem 1920: Anton Bratkovič, deficient, kot kapelan pri Sv. Antonu v Slov. goricah; Franc Rop, provizor pri Sv. Ani na Krempergu, kot kapelan ravnotam; s 1. avgustom 1920: Alojzij Skuhala, provizor v Makolah, kot kapelan ravnotam; Simon Šimonc, kot kapelan v Dramljah.

Resigniral je gospod Mihael Kristovič na župnijo Remšnik (19. januarja 1920).

Dopust zaradi bolezni so dobili gospodje: Marko Škofič, kapelan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah in Mihael Kristovič, bivši župnik na Remšniku, s 1. majem 1920; Janez Kotnik, kapelan pri Sv. Antonu v Slov. goricah, s 15. majem 1920; Anton Bratkovič, kapelan pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, s 25. majem 1920; Franc Satler, I. kapelan pri Sv. Mihaelu tik Šoštanja, z 10. junijem 1920; Jožef Pretnar, kapelan pri Sv. Emi, s 1. julijem 1920; Anton Tomažič, II. kapelan v Rušah in Janez Hanžič, kapelan v Kozjem, s 16. avgustom 1920.

Začasno prazna ostanejo mesta kapelanov v Ptuju (II), pri Sv. Martinu tik Slovenjgradca (II), pri Mariji Snežni, v Čadramu, pri Sv. Emi, v Rečici, v Rušah (II) in v Braslovčah.

Umrli so gospodje: Jakob Menhart, župni upravitelj pri Veliki Nedelji, dne 15. maja 1920, v 54. letu starosti; p. n. gospod Jurij Bezenšek, monsignore, zlatomašnik, Njih Svetosti tajni komornik supra numerum, kn. šk. duhovni in konzistorijalni svetovalec ter župnik v Čadramu, dne 8. junija 1920, v 82. letu starosti; Martin Lah, župnik pri Mariji Snežni, dne 11. junija 1920, v 57. letu starosti; Andrej Podhostnik, župnik v Rečici, dne 3. julija 1920, v 75. letu starosti; Pankracij Gregorc, župnik pri Sv. Venčesu, dne 15. avgusta 1920, v 54. letu starosti; Jožef Sattler, vpokojeni župnik v Gornji Radgoni, dne 17. avgusta 1920, v 76. letu starosti; p. n. gospod Jakob Hribernik, častni kanonik, kn. šk. duhovni svetovalec, dekan in župnik v Braslovčah, dne 18. avgusta 1920, v 64. letu starosti.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 25. avgusta 1920.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonico,
ravnatelj kn. šk. pisarne.